Gemeente Sittard-Geleen

Notulen van de raadsvergadering op donderdag 24 juni 2021

Aanwezig

de voorzitter	mr. J.Th.C.M. Verheijen
de griffier	drs. J. Vis
de leden:	GOB: Y.G. Salvino-Meijer, M.W.C. Claessens, M.P.A. Dormans, R.E.W. Breidenbach, C.G.M. Creemers, I.A.M.H. Tillie, J.H.M. Vroemen, L.W. van Rijswijk, M.E.J. Wijnen-Verbruggen, P.G. Verjans CDA: P.T.H.M. Henssen, P.J. Brouwers, J.E.E.A. Schlössels, J.P.G. Dols, G.M.M. Den Rooijen, W.M.M.P. Clerx, M.J.H.M. Mastenbroek, T.A. Salvino GroenLinks: M.J.M. De Loo, G.M.R. Dumernit, J.E. Janssen, M.H. Schipper PVV: T.H.J. Klaassen, D.D.W. Pfoster, A.P.C. Roest Stadspartij: N.I.M. Kaufmann, J.F. van Mourik DNA: P.J.G.M. Boonen D66: A.J.M. Kamphuis VVD: F.A. van Montfoort 50PLUS: H.L.J. Kamps PvdA: P.H.J. Kubben A.G. Baars SPA: J.J. Renet Fractie Fredrix: - Fractie Klein: S.A.J. Klein
het college:	P. M. Meekels, L.G.A.J. Geilen, K. Schmitz, A.L.W.G. Houtakkers, J.G.L.M. Buhler, A.C.M. Raven

Afwezig:

de leden	A.J.C. Fredrix-Pilon (Fractie Fredrix), J.G.J. Engelhart (D66)
het college	-
notulen:	F.J.G. van Vlodrop (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de raadsvergadering om 18.30 uur en heet iedereen van harte welkom op deze digitale raadsvergadering. De voorzitter stelt samen met de griffier vast dat, behalve de heer Klein (Fractie Klein), de heer Van Mourik (Stadspartij) en de afgemelde raadsleden, iedereen aanwezig is.

2. Vaststellen agenda

De agenda bevat de bespreking van de aanmeldnotitie MER voor de aanleg van de ondergrondse hoogspanningsverbinding tussen Born en Graetheide. De ronde heeft geadviseerd om de bespreking aan te houden in afwachting van gesprekken met Natuurmonumenten. De raadsagendacommissie sluit zich bij dit advies aan. De voorzitter stelt dan ook voor om dit onderwerp van de agenda af te voeren.

De agenda wordt met deze aanpassing vastgesteld.

De heer Klein (Fractie Klein) heeft zich om 18.34 uur aanwezig gemeld.

3. Notulen gemeenteraad 27 mei en de rondes van 29 april, 27 mei en 3 en 10 juni 2021

De **voorzitter** deelt mee dat er geen wijzigingsvoorstellen ingediend zijn. 50PLUS heeft eerder melding gemaakt van een fout in het verslag van de ronde in de Maaszaal van 29 april 2021 bij het onderwerp Huisvesting beheer openbare ruimte. In het verslag was de reactie van wethouder

Meekels weggelaten. Hij sprak over de noodzaak van een dependance. Dat is nu toegevoegd aan het verslag.

De notulen worden met deze opmerkingen vastgesteld.

4. **Lijst ingekomen stukken**
Er zijn geen doorverwijsverzoeken. De Lijst ingekomen stukken wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. **Herontwikkeling V&D-locatie en bestuurlijke en ambtelijke huisvesting**
De **voorzitter** deelt mee dat de locatie wordt bestemd voor een Huis aan de Markt voor onder andere bestuurlijke representatie van de gemeente, de vergaderlocatie van de raad, een café voor flexwerkers en vergaderingen en een locatie voor een expertisecentrum (in samenwerking met Visit Zuid-Limburg). Daarnaast worden er ook woningen gerealiseerd. Het project wordt Europees aanbesteed en zal waarschijnlijk drie tot vijf jaar duren. De ontwikkelaar moet meerdere ontwerpen aanleveren, zodat de raad een keuze kan maken. Inwoners worden in de gelegenheid gesteld om hun mening te geven. De bestuurlijke en ambtelijke organisatie wordt gehuisvest in de stadswinkel, de gebouwen in het horecastraatje en in de Hanenhof in Geleen. De voorzitter geeft vervolgens ruimte voor stemverklaringen.

De heer **Roest** (PVV) stemt in met het voorliggende voorstel, maar betreurt het dat inwoners niet betrokken zijn bij de plannen. Er wordt teveel gezinspeeld op subsidie en inbreng van de provincie. De fractie zet ook vraagtekens bij de hoge prijsklasse van de woningen.

De heer **Renet** (SPA) is blij met de ontwikkelingen die beter aansluiten op de Markt in Sittard, maar eist dat de ontwikkelingen binnen de gestelde financiële kaders plaatsvinden.
De fractie is ook blij dat voor de ambtelijke en bestuurlijke huisvesting (samen, zoals de fractie eerder bepleit heeft) zo veel mogelijk gebruikgemaakt wordt van bestaande gebouwen. Zij pleit voor sobere functionele inrichtingen en ziet uit naar een voortvarende aanpak..

De heer **Klein** (Fractie Klein) heeft moeite met de maatschappelijke voorziening 'met allure' voor de bestuurders. In veel dorpen en wijken worden maatschappelijke voorzieningen voor burgers gesloten. De heet Klein steunt de plannen dan ook niet, mede ook omdat de kosten onbekend zijn. Hij vraagt het college om de raad een nieuw voorstel voor te leggen.

Voor de heer **Baars** (PvdA) is het voorstel een hamerstuk. De fractie vraagt de wethouder opnieuw in de plannen rekening te houden met de betaalbaarheid van de woningen.

De raad besluit zonder verdere beraadslagingen conform het voorstel. Alleen Fractie Klein is tegen het voorstel.

De heer Van Mourik (Stadspartij) heeft zich om 18.40 uur aanwezig gemeld.

6. **Bestemmingsplan en exploitatieplan unilocatie Grevenbicht-Obbicht**
De **voorzitter** legt uit dat de raad na het voteren van het krediet voor de bouw van een integraal kindcentrum met sportvoorzieningen op deze locatie, nu een bestemmingsplan en een exploitatieplan wordt voorgelegd. In de ronde heeft GroenLinks gevraagd om dit project aan te duiden als groot project in de zin van de Regeling grote projecten. Het betreffende amendement is medeondertekend door het CDA, GOB, D66 en de Stadspartij. Verder is een motie aangekondigd waarin gevraagd wordt om het project binnen het daarvoor gereserveerde budget te realiseren.

Mevrouw **Salvino** (GOB) spreekt van een prettige en constructieve bespreking van het onderwerp in de ronde. Er is onder andere gesproken over de planschade en een wijziging van het percentage eigen risico van 3% naar 2%, de inspanningen om grond te verwerven om onteigening te voorkomen, over de kostenbeheersing en de aanwijzing tot groot project. Verder is gesproken over de ontmoetingsplek in Obbicht, over veiligheid (met een 30 km-zone en over een vrijliggend fietspad). GOB steunt het ingediende amendement.

De heer **Mastenbroek** (CDA) deelt mee dat de fractie eerder heeft ingestemd met de plannen voor deze unilocatie. Er zijn momenteel maatregelen in voorbereiding op het gebied van

leefbaarheid. Met die maatregelen en de ingediende zienswijzen kan de fractie instemmen met het voorstel.
Het CDA heeft in dit project altijd aandacht gevraagd voor de leefbaarheid van beide dorpen en een goede onderwijshuisvesting. Het college heeft nu onder andere gekozen voor een ontmoetingsplek, omzetting van sportvelden in natuur en een nieuwe bestemming (woonbestemming) op de huidige twee schoollocaties. Dat geeft het CDA voldoende vertrouwen in het behoud van de leefbaarheid in beide dorpen.
De wethouder heeft in de ronde ook toegezegd te zoeken naar een veiligere schoolroute met bijvoorbeeld een verlaging van de maximum snelheid op de Kemperweg naar 30 km/h en vrijliggende fietspaden. Hij heeft ook toegezegd aandacht te hebben voor geluidsoverlast vanaf sportvelden. Het CDA ziet uit naar een spoedige realisatie van de toegezegde ontmoetingsplek.
De fractie vindt het voorstel een verantwoorde investering, maar zet vraagtekens bij de planning van de realisatie, gezien de al aangekondigde bezwaar- en beroepsprocedures.
De raad moet bij de ontwikkelingen de vinger aan de pols kunnen houden. Daarom steunt het CDA het ingediende amendement.

De heer **Janssen** (GroenLinks) heeft eerder ingestemd met het beschikbaar stellen van 10 miljoen euro voor de ontwikkelingen op deze locatie. De fractie vraagt het college de raad nadrukkelijk te betrekken bij de ontwikkelingen van dit majeure project. Het heeft een grote impact op de leefbaarheid in de kernen. De fractie vraagt het college de opgedane ervaringen en leereffecten later in te zetten in andere projecten in de gemeente.
Het budget van 10 miljoen euro is taakstellend. Het is aan de raad om eventueel besluiten te nemen over het programma van eisen. Met een amendement wil GroenLinks, gesteund door de eerder genoemde fracties maar ook door de VVD, korter op de bal kunnen spelen. De wethouder heeft al toegezegd dit project als groot project te oormerken.
De heer Janssen ziet uit naar de bespreking van dit project in de commissie Begroting en Verantwoording.
GroenLinks heeft tot slot nog enkele vragen over het voorstel.

- Worden de toegezegde vrijliggende fietspaden in de aanbesteding meegenomen?
- Worden er bij de aanbesteding meer eisen op het gebied van duurzaamheid gesteld als de bekende eisen bij BENG of ENG?
- De fractie vraagt aandacht voor de Gezonde schoolpleinen en Frisse scholen.

De heer **Klaassen** (PVV) betreurt het dat het college de vragen van de fractie incompleet heeft beantwoord, bijvoorbeeld de vragen over de evenementen. Worden er nu wel of niet evenementen in het plangebied toegestaan?
Het college heeft aangekondigd om in de raadsvergadering van oktober 2021 een verzoekbesluit tot onteigening voor te leggen aan de Kroon, terwijl de portefeuillehouder daar eerder nooit over heeft gesproken. Waarom heeft de wethouder dit pijnlijke detail pas onlangs in gang gezet?
In de notariële statuten van het dorpsplatform LOB staat het doel van de stichting: de unielocatie in het middengebied moet worden gerealiseerd. De PVV vraagt de wethouder om een reactie. De fractie wil tot slot weten wie er namens het LOB en voetbalclub Argo de besprekingen met de wethouder voert. Heeft de wethouder met de penningmeester van het LOB en de voorzitter van Argo gesproken?

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) stemt in met het voorliggende bestemmingsplan en roept op om door te pakken. Vertragingen zorgen voor extra kosten. Het onderwijs mag niet inboeten op kwaliteit door bezuinigingen op het comfort van het gebouw, zoals ventilatie, voldoende ruimten en kwalitatieve inrichtingen. De fractie roept het college op om eventuele budgettaire problemen vroegtijdig te signaleren en passende oplossingen te vinden. Zij ziet uit naar een spoedige realisatie van de plannen.

De heer **Kamphuis** (D66) vindt dit voorliggende voorstel een logisch besluit van het eerdere raadsvoorstel. De fractie gaat akkoord met het voorstel. Zij is blij dat de wethouder serieus kijkt naar de mogelijkheid voor vrijliggende fietspaden, waarmee een Veilige school moeten kunnen worden gerealiseerd. Zij is ook blij met de toezegging dat de wethouder zich gaat inspannen om het planschaderisico terug te brengen tot de normale maatschappelijke waarde. D66 wil ook de vinger aan de pols houden bij de (kosten)ontwikkelingen en heeft daarom het door GroenLinks aangekondigde amendement mede ingediend.
Er is sprake van een aantal tegenstanders tegen deze plannen. De fractie vreest voor vertraging.

De heer **Baars** (PvdA) herhaalt dat de fractie het voorstel zal steunen. Zij is blij met de aandacht voor vrijliggende fietspaden. De fractie stemt ook in met het amendement van GroenLinks.

De heer **Boonen** (DNA) vindt ook dat dit voorstel een logisch besluit is na de eerder genomen besluiten. DNA blijft daarom voorstander van de plannen. De fractie steunt ook het amendement, ondanks de grote hoeveelheid aan reeds aanwezige grote projecten in deze gemeente.

De heer **Van Montfoort** (VVD) is blij met de voorliggende plannen. De VVD erkent al langer de noodzaak van nieuwe voorzieningen voor basisonderwijs en verenigingen in de betreffende dorpen. Met dit voorstel komt er een goed toegankelijke, betaalbare en eigentijdse unielocatie. De fractie hecht er grote waarde aan goed geïnformeerd te worden over de ontwikkelingen en dient daarom het amendement van GroenLinks mede in.

De heer **Kamps** (50PLUS) staat positief tegenover de voorgestelde plannen. De wethouder heeft in de ronde toezeggingen gedaan, onder andere op het gebied van verkeersveiligheid en een ruimhartige benadering van de grondeigenaren. De fractie steunt ook het voorliggende amendement.

De heer **Renet** (SPA) meldt dat is gebleken dat 50% van de bevolking van de omliggende dorpen bedenkingen heeft tegen deze plannen. Zij zullen gebruikmaken van hun wettelijke recht om het raadsbesluit aan te vechten. Het college wil die rechtsgang niet afwachten.
Het exploitatieplan is van invloed op het aangekondigde onteigeningsproces. Daarmee worden nieuwe omstandigheden gecreëerd die bij de besluitvorming niet aanwezig waren. Het college hoopt dat deze worden meegewogen in de besluitvorming van de Raad van State. Dat getuigt niet van respect voor de inwoners, die slechts gebruikmaken van hun wettelijke rechten.
Het voorstel is in strijd met het bestaande bestemmingsplan en allerlei visies. Daarom moet de gemeente het besluit van de rechter afwachten. SPA zal daarom het voorliggende raadvoorstel niet steunen. Mede ook omdat geen onderzoek is gedaan naar draagvlak voor alternatieven onder alle inwoners van deze gemeente.

De heer **Klein** (Fractie Klein) vindt het voorliggende voorstel te duur. Het druist in tegen de eigen visie en het beleid van de gemeente. Door dit project zijn de voorzieningen in de omliggende kerkdorpen al jaren verslechterd. Veel kinderen gaan al jarenlang elders naar school. Ook sporten zij elders. Zij zullen niet snel terugkomen. De fractie is dan ook van mening dat er gebouwd wordt voor leegstand. De wethouder noemt het aantal leerlingen en leden van verenigingen niet relevant. Fractie Klein ziet dat echter als een groot risico.
De grondruil met gronden uit het Grensmaasproject levert grote verliezen op. Met die grondruil worden de plannen voor een dagstrand en een jachthaven onmogelijk. Dergelijke zaken zouden ten goede kunnen komen aan de leefbaarheid van inwoners van de hele gemeente.
De wethouder refereert aan een rapport als hij zegt dat de jachthaven niet wenselijk is. Dat rapport is echter achterhaald en slecht onderbouwd en wellicht slechts geschreven om de wensen van de wethouder te steunen. Fractie Klein pleit dan ook voor een nieuw onafhankelijk onderzoek naar de mogelijkheden voor een dagstrand en een volwaardige jachthaven.

Wethouder **Meekels** is blij met de positieve grondhouding van de raad ten opzichte van dit voorstel. Hij is het ermee eens om, zoals wordt gevraagd in een amendement, het project op te nemen in de Regeling grote projecten, zodat de raad de ontwikkelingen goed kan volgen. De wethouder adviseert daarom om het amendement over te nemen. Hij benadrukt dat bij mogelijke kredietoverschrijdingen samen met de commissie Begroting en Verantwoording gekeken wordt naar mogelijke bijstellingen van het programma van eisen. De raad neemt daarover formeel de besluiten.
De aanleg van de vrijliggende fietspaden wordt in lijn met IBOR opgenomen in de planning en wordt dus niet in de aanbesteding meegenomen. Het schoolbestuur werkt aan een programma van eisen, ook onder andere op het gebied van duurzaamheid, maar ook wat betreft het thema gezondheid. Daar moet bij de aanbesteding rekening mee worden gehouden.
De PVV heeft op het laatste moment nog enkele technische vragen gesteld, waardoor er onvoldoende tijd was om de vragen volledig te beantwoorden. De wethouder benadrukt dat er geen evenementen zijn toegestaan; afwijkingen kunnen alleen op expliciet verzoek worden toegestaan. Op basis daarvan kan een integrale afweging plaatsvinden. Wat betreft het thema

onteigeningen, het college wil - om de vaart erin te houden - goed voorbereid zijn en gebruik kunnen maken van de voorgestelde regeling, maar zal daarvoor alles in het werk stellen om er samen uit te komen. Hij heeft nog van geen enkele eigenaar gehoord dat hij zijn grond niet wil verkopen, zoals de PVV suggereert.
In de statuten van de stichting LOB staat dat men een multifunctionele accommodatie op de locatie en voorzieningen ten behoeve van de leefbaarheid van de dorpen wil realiseren. Dat is zowel algemeen als specifiek. De delegaties waarmee de gemeente gesproken heeft, waren wisselend van samenstelling. De gemeente heeft met verschillende personen in het bestuur gesproken.
SPA is niet akkoord met de plannen. De wethouder is van mening dat hij de fractie niet meer over de streep kan trekken. Hij ziet uit naar de verdere (gerechtelijke) ontwikkelingen.
Fractie Klein beweert dat de wethouder eerder gezegd heeft dat het aantal leerlingen en leden van de vereniging niet belangrijk is. Hij heeft echter slechts gezegd dat de leerlingenaantallen straks niet beduidend zullen afwijken. Verder is er geen sprake van gevolgen voor locaties voor bijvoorbeeld een dagstrand of jachthaven. Die liggen niet in dit gebied.
De wethouder benadrukt dat grondeigenaren worden gecompenseerd met locaties op andere plekken. Hij ziet uit naar minnelijke transacties.

De **voorzitter** geeft ruimte voor aanvullende vragen.

De heer **Klaassen** (PVV) herhaalt dat sommige (lastminute) vragen van de PVV niet concreet zijn beantwoord.
Veel direct omwonenden maken zich zorgen over mogelijke extra overlast door evenementen. Zal de wethouder alleen na het afgeven van een vergunning evenementen op die locatie toestaan? Als hij dat niet van plan is, kan daarvoor een algeheel verbod, net als bijvoorbeeld een verkeersbestemming, in de planregels worden opgenomen?
De heer Klaassen herhaalt zijn vraag of de wethouder specifiek met de penningmeester van LOB (tevens voorzitter van Argo) heeft gesproken.

Wethouder **Meekels** herhaalt dat hij met verschillende mensen heeft gesproken, onder andere met oud-voorzitters van voetbalverenigingen, vertegenwoordigers van tennisverenigingen en met vijf of zes mensen van het LOB, onder andere de heer Link (voormalig huisarts in Obbicht), de heer Hendrix, de heer Wetzels en mevrouw Janssen. Ook van de kant van de gemeente hebben verschillende ambtenaren deelgenomen aan de gesprekken.
De wethouder benadrukt dat met deze plannen geen nieuw evenemententerrein wordt gecreëerd, maar sportverenigingen organiseren weleens activiteiten als toernooien. Ook dat kan gezien worden als evenement. Het moet mogelijk zijn om dergelijke activiteiten incidenteel te organiseren. Het is niet de bedoeling om er grootschalige evenementen toe te staan.

De heer **Klaassen** (PVV) is blij met deze complete en concrete antwoorden. Hij is gerustgesteld dat het gaat om incidentele kleinschalige evenementen.

Tweede termijn

Mevrouw **Salvino** (GOB) meldt dat een burgerraadslid van GOB op 26 september 2019 (voor de tweede keer) is benoemd. Hij heeft net als veel mensen die maatschappelijk actief zijn, nevenfuncties. Die zijn gemeld bij de griffie. Mevrouw Salvino vindt het vervelend en niet op zijn plaats dat de PVV daarop blijft terugkomen en daarmee het burgerraadslid in diskrediet brengt.

De heer **Renet** (SPA) steunt het voorstel om het project op te nemen in de lijst met grote projecten. Hij steunt het raadsvoorstel niet. Hij merkt op dat het LOB altijd al voorstander was voor een unielocatie. Daarmee is de stichting een lobbyclub.

De heer **Klaassen** (PVV) is het niet met de Stadspartij eens dat er, in verband met de voortgang, niet te veel vragen meer gesteld mogen worden. De fractie steunt echter ook het voorstel om het project op te nemen in de Regeling grote projecten, waarmee de raad de mogelijkheid krijgt om meer controle uit te oefenen en dus meer vragen kan stellen.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) bestrijdt dat ze gesteld heeft dat er beter niet al te veel vragen gesteld kunnen worden. Zij heeft slechts gepleit voor een voortvarende aanpak en een tijdige reactie op eventuele problemen.

De heer **Klaassen** (PVV) kondigt aan de geluidsband terug te luisteren.
GOB noemt in haar bijdrage de grote voordelen van dit project, maar noemt ook - maar pas na inbreng van andere fracties - een groot aantal knelpunten en risico's als planschade, grondverwerving, kostenbeheersing en tijdsplanning. De heer Klaassen vraagt om een toelichting.

Mevrouw Salvino (GOB) heeft zich goed voorbereid op deze vergadering en daarbij goed geluisterd naar eerdere discussies waarin andere fracties aandacht vroegen voor knelpunten. Dat heeft zij in haar bijdrage proberen samen te vatten.

De heer **Klaassen** (PVV) constateert dat GOB eerst de andere fracties de knelpunten laat benoemen. Dat is ook een vorm van politiek.

De heer **Klein** (Fractie Klein) heeft er moeite mee dat de gemeente eerst met een andere dorpsraad heeft gesproken en na veel tegengas van die dorpsraad, verder heeft gesproken met het LOB. Hij vindt dat de gemeente ook met kritische stichtingen in gesprek moet blijven.

Mevrouw **Salvino** (GOB) legt uit dat niet de gemeente een dorpsraad kiest voor gesprekken. In het LOB hebben mensen zich verenigd om een doel na te streven.

De heer **Klein** (Fractie Klein) heeft daar geen moeite mee, maar wel als die andere (kritische) dorpsraad aan de kant wordt gezet

Mevrouw **Salvino** (GOB) benadrukt dat de gemeente altijd met voor- en tegenstanders spreekt.

De heer **Klein** (Fractie Klein) weet dat de dorpsraad van Obbicht niet meer is uitgenodigd voor verdere gesprekken.

<u>Besluitvorming</u>
<u>Amendement GroenLinks</u>
De heer **Klaassen** (PVV) deelt mee dat de fractie tegen het amendement stemt. In de overwegingen staat dat de unielocatie in het middengebied bijdraagt aan een betere leefbaarheid. De PVV is echter van mening dat ook de mogelijkheden van inbreidingslocaties moeten worden onderzocht, voordat de raad een keuze kan maken.

De heer **Janssen** (GroenLinks) herhaalt dat de fractie met dit voorstel dicht op de bal wil spelen en intensief betrokken wil worden bij dit grote project

De heer **Renet** (SPA) is er voorstander van dat dit project wordt opgenomen in de Regeling grote projecten. De fractie is het met de PVV eens dat ook de mogelijkheden van inbreidingslocaties moeten worden onderzocht. SPA is voor het amendement, maar tegen het raadsvoorstel.

De heer **Klein** (Fractie Klein) stemt - de overwegingen buiten beschouwing latend - voor het amendement, omdat die ten goede komt aan de controleerbaarheid van dit project. De fractie stemt tegen het raadsvoorstel.

De **voorzitter** stelt vast dat het amendement wordt aangenomen. Alleen de fractie van de PVV is tegen.

<u>Raadsvoorstel Bestemmingsplan en Exploitatieplan unilocatie Grevenbicht-Obbicht</u>
De heer **Klaassen** (PVV) stemt tegen het voorstel. Een aantal aspecten in het project is onderbelicht en de relatie met het LOB blijft twijfelachtig.

De **voorzitter** stelt vast dat het raadsvoorstel wordt aangenomen. Alleen de fracties van de PVV, Fractie Klein en SPA zijn tegen.

7. **Aanmeldnotitie MER ten behoeve van de aanleg ondergrondse hoogspanningsverbinding Born - Graetheide**
De bespreking van dit onderwerp is uitgesteld.

8. **Kaderbrief 2021**
De **voorzitter** benadrukt dat met deze kaderbrief geen concrete voorstellen voor aanpassing van de begroting worden gedaan. In deze bespreking worden de fracties in de gelegenheid gesteld om accenten aan te geven voor de vaststelling van de begroting. De daadwerkelijke besluitvorming vindt bij de bespreking van de begroting plaats.
In de ronde is aangegeven dat fracties nog willen spreken over lastenverlichting (ozb en hondenbelasting), bestrijding van armoede, eenzaamheid, laaggeletterdheid, burgerbegroting, Grensmaas, ruimte voor nieuw beleid en Het Groene Net. De PvdA heeft drie amendementen ingediend.

De heer **Kubben** (PvdA) merkt op dat de gemeente in de afgelopen jaren fors heeft moeten bezuinigen en de lasten heeft moeten verhogen. De PvdA heeft daar mede verantwoordelijkheid voor gedragen. De financiële positie van de gemeente is nu beter. Dat is te danken aan het beleid in de daaraan voorafgaande jaren. Eind 2020 werd de raad een begroting voorgelegd, waarin alles al ingevuld was. Een serieus gesprek over de begroting was niet mogelijk. Daarom heeft de PvdA tegen de begroting gestemd. Wat zouden de coalitiepartijen gaan doen met dit duidelijke signaal?
De PvdA vindt het van belang om in de inleiding van de kaderbrief duidelijk te vermelden wat het kader is van de begroting. De fractie mist verder enkele zaken die in de raadsconferentie met de toekomstambassadeurs zijn besproken, zoals De gezonde basisschool van de toekomst, een duidelijke invulling van het concept werkplaats en een pilot met een lokale digitale munt. De tekst naar aanleiding van de motie Lokale lasten is niet meer actueel. De fracties van de PvdA, D66 en de VVD vragen in een amendement om dit te actualiseren. Want er is wel ruimte om de motie (deels) uit te voeren.
De PvdA vraagt verder aandacht voor participatie met echte gesprekken in de raad over de op te stellen begroting onder andere over de goede ideeën van inwoners om de gemeente vooruit te helpen en over de invulling van de financiële ruimte die is ontstaan. Deze zogenaamde burgerbegroting moet een initiatief van alle partijen worden. Daarvoor moeten de spelregels worden opgesteld om te voorkomen dat burgers die goed toegang hebben tot de gemeente, het beste worden bediend.
'Bestuursvormenvernieuwing, dat moet je doen.' Dat moet leiden tot een andere behandeling van de begroting dan vorig jaar.

De heer **Kamphuis** (D66) vindt het prima dat het college met deze kaderbrief de lijn van de Toekomstvisie 2030, de NOVI en het bestuursakkoord met de provincie Limburg volgt. Die zaken zijn al eerder besproken.. D66 onderschrijft de eerder geformuleerde ambities. De kaderbrief biedt echter voldoende inzicht in de financiële kaders waarbinnen de raad prioriteiten kan stellen voor 2022.
Het college geeft op pagina 26 aan geen ruimte te zien voor uitvoering van de eerder in de raad aangenomen motie om de negatieve effecten van de ombuigingen te beperken. Blijkbaar vindt het college de realisatie van alle ambities belangrijker dan de eerder toegezegde lastenverlichting voor de inwoners. Dat is niet conform eerder gemaakte afspraken.
De portefeuillehouder heeft de raad in een eerdere ronde geïnformeerd over een meevaller om tekorten in de jeugdzorg op te vangen; daarmee zouden ook de lokale lasten kunnen worden verlicht. Dat laatste is echter niet opgenomen in de voorliggende stukken. D66 vraagt om deze lastenverlichting expliciet te vermelden en dient daarvoor samen met de PvdA een amendement in.
Met een lastenverlichting voor de inwoners kunnen wellicht niet alle ambities worden gerealiseerd. Door het ontbreken van een financiële onderbouwing van het brede wensenpakket van het college, kan de raad - tot aan de bespreking van de begroting - geen prioriteiten stellen. De fractie ziet uit naar een debat daarover in de tweede termijn.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) vindt de voorliggende kaderbrief een mooie start om burgers en bedrijven intensiever te betrekken bij de plannen. Ze zijn eerder al betrokken geweest bij de totstandkoming van de toekomstvisie. Ook de raad is vroegtijdig in positie gebracht door de bespreking van de kaderbrief in de rondes. De Stadspartij ziet uit naar de gesprekken in

september 2021 over de verlaging van de ozb en de - geleidelijke - afschaffing van de hondenbelasting. De fractie vindt dat daarbij ook gesproken moet worden over Glanerbrook, de Schwienswei, zwembad de Hateboer en de ontwikkeling van het toerisme.

De heer **Pfoster** (PVV) prijst de vernieuwende stijl in deze kaderbrief. De fractie ziet uit naar de uitvoering. De fractie mist echter een aantal zaken in de kaderbrief, die wel bij de bespreking van de toekomstvisie aan de orde zijn geweest, zoals de leefbaarheid in dorpen en wijken, het behoud van voorzieningen, ondermijning, armoede, mindere regelgeving en bureaucratie en het verminderen van de lastendruk. Pas als daarover is gesproken, wordt duidelijk hoeveel investeringsruimte er nog is.
De gemeente is de toegezegde lastenverlaging verschuldigd aan de burgers. De PVV ziet dan ook de voorgestelde lastenstijging (pagina 26) niet zitten. Ook de fractie van de PVV pleit ervoor om de eerdergenoemde meevaller expliciet in te zetten voor lastenvermindering.
Innovatie en onder andere het creëren van werkgelegenheid zijn prima verankerd in deze kaderbrief, maar er is te weinig aandacht voor armoedebestrijding, een krachtiger sociaal domein, leefbaarheid en veiligheid. Die zaken zijn abstract geformuleerd en weinig vernieuwend.
Daarmee is deze kaderbrief incompleet en onvoldoende.

De heer **De Loo** (GroenLinks) is gezien de financiële armslag en de inhoudelijke uitwerking positief over deze kaderbrief. GroenLinks was eerder kritisch dat er geen financiële ruimte zou zijn om de lokale lasten te verlagen. Door extra middelen van het Rijk lijkt er nu ruimte te ontstaan. De wethouder heeft toegezegd dat nader uit te werken en aan de raad voor te leggen.
Met de nieuwe manier van werken (een participatieve overheid) wordt meer aansluiting gezocht op de ontwikkelingen in de samenleving. Dat vraagt om een terughoudende opstelling van de raad.
De fractie prijst het richtinggevende kader voor de Begroting 2022 met vijf ontwikkelpaden, met een directe relatie naar de Global Goals, met ook aandacht voor duurzaamheid en inclusie. Dat moet leiden tot een toekomst met gelijke kansen voor iedereen, gebaseerd op vertrouwen in een elkaar versterkende en verbindende samenleving.

De heer **Brouwers** (CDA) vindt dat de gemeente met de Toekomstvisie 2030 een nieuwe start heeft gemaakt. Ook met deze kaderbrief, de aanloop naar de Begroting 2022, worden zaken anders aangepakt, met een gelijkwaardige relatie tussen gemeente en haar inwoners. Een participerende overheid betrekt inwoners vroegtijdig bij het opstellen van beleid en staat open voor initiatieven uit de samenleving. De raad behoudt zijn kaderstellende en controlerende taak.
Veel fracties zijn voorstander voor het opstellen van een burgerbegroting. Daar worden in deze kaderbrief al kleine stappen in gezet. De wethouder heeft al toegezegd dat de burgerbegroting permanent op de agenda blijft staan met financiële ruimte voor burgerinitiatieven.
De extra middelen van het Rijk (7 miljoen euro) worden deels ingezet voor lastenverlichting. Daartoe wordt de raad in september 2021 concrete voorstellen voorgelegd. Daarmee worden ook de financiële knelpunten en risico's duidelijk.
In de kaderbrief is naast de vijf ontwikkelpaden, ook voldoende aandacht voor de kleine kernen. Zij zijn belangrijk voor een vitaal Sittard-Geleen. Het CDA wil verder inzetten op versterking van cultuur en evenementen. Zo moet Toon Hermans 'terugkomen' in de binnenstad van Sittard. Spreker ziet ook uit naar de Oktoberfeesten en onder andere het Sint Rosafestival en de MP-feesten.
Het CDA vraagt verder aandacht voor jongeren (jeugdlintje) en ouderen, onder andere voor woonruimte voor deze groepen met starters- en levensloopbestendige woningen. De gemeente moet ook inzetten op toerisme (zowel in de steden als in de buitengebieden), sport (aandacht voor behoud van verenigingen, sportaccommodaties en topsport), duurzaamheid (Global Goals), een inclusieve samenleving (met aandacht voor de onderkant van de arbeidsmarkt), veiligheid (de inzet van boa's en onder andere aandacht voor arbeidsmigranten) en snelheid van ontwikkelingen bijvoorbeeld op de V&D-locatie.
Het CDA ziet uit naar een positieve samenwerking tussen college, gemeenteraad en inwoners bij het opstellen van de Begroting 2022.

De heer **Tillie** (GOB) ziet de toekomstvisie, de Begroting 2022 en NOVI als kapstok voor alle verdere ontwikkelingen. Inwoners moeten steeds meer betrokken worden bij de grote ontwikkelingen, maar ook bij kleinschalige projecten op buurt- en wijkniveau. Iedere kern heeft zijn eigen identiteit en dynamiek. GOB respecteert en stimuleert dat.

Eerder is gestart met de werkwijze om de raad eerder in positie te brengen. De besprekingen van de toekomstvisie en de kaderbrief zijn een eerste aanzet geweest voor de nieuwe werkwijze. Een grotere betrokkenheid van de inwoners moet leiden tot meer draagvlak voor toekomstige ontwikkelingen. De kaderbrief bevat financiële ruimte voor de verdere uitwerking van de toekomstvisie. GOB kan zich vinden in de gekozen richting.
De financiële meevaller van het Rijk wordt ingezet voor de jeugdzorg, maar levert ook ruimte op in de algemene middelen. De wethouder heeft toegezegd de raad daarvoor in een themasessie in september 2021 voorstellen voor te leggen. GOB geeft er echter de voorkeur aan dat fracties samen met de wethouder in een (extern begeleide) werksessie de invulling van de financiële ruimte bespreken. GOB kiest voor lastenverlaging met onder andere een verlaging van de hondenbelasting. Andere fracties kiezen wellicht voor een mantelzorgcompliment of voor extra geld voor jeugdzorg.
Voor GOB zijn zaken als een positieve gezondheidsbeleving (samenleven, ontmoeting en zorg voor elkaar) belangrijk. Dat geldt ook voor duurzame, innovatieve en veilige bedrijvigheid (ook in verband met werkgelegenheid) met speciale aandacht voor het lokale midden- en kleinbedrijf. De gemeente moet ook goed luisteren naar de woonwensen van de inwoners.
Het traject met ambassadeurs, inwoners, stakeholders en de gemeenteraad voor de verdere uitwerking van de toekomstvisie is een voorbeeld van de nieuwe bestuurscultuur met respect voor elkaar. GOB staat achter deze kaderbrief. Het is belangrijk dat alle inwoners van de gemeente mee kunnen doen.

De heer **Klein** (Fractie Klein) leest op pagina 6 (hoofdstuk 2) 'Samen op naar 2030. Inwoners, organisaties, bedrijven en gemeenten hebben meegewerkt aan de Toekomstvisie 2030'. Dat is echter niet correct. Zo werd Fractie Klein plotseling verwijderd uit de raadsconferentie en is geen letter van de bijdrage van de fractie opgenomen in het verslag. Het was een vooropgezette actie. Kritiek was niet welkom. Verder kon ook wethouder Meekels zich niet vinden in de kritiek van burgers op de toekomstvisie. Het is kwalijk dat de toekomstvisie wordt opgesteld door alleen mensen uit het netwerk van collegeleden. 'Zo doe je dat in Sittard-Geleen', al jaren.

De heer **Renet** (SPA) stelt vast dat deze kaderbrief een samenvatting is van de toekomstvisie en NOVI. Het college vindt dat de Begroting 2020 niet hoeft te worden aangepast, omdat NOVI, toekomstvisie en de begroting met elkaar overeenkomen. SPA heeft niet ingestemd met de Begroting 2020 en de Toekomstvisie 2030. Die gaan te zeer over zaken waar de gemeente niks over te zeggen heeft, namelijk de ontwikkelingen op Chemelot. Ook leiden de forse investeringsplannen tot verhoging van de lokale lasten. Dat komt niet overeen met de eerdere toezegging om de lasten te verlagen zodra dat mogelijk is.
De voorliggende kaderbrief biedt geen inzicht in de kosten van de voorgestelde plannen en daarmee ook niet in de mogelijke prioriteiten. Het is een vrijbrief voor het college. Daarmee wordt de raad machteloos. Het is aan de raad om prioriteiten stellen. Daarvoor is informatie nodig over de kosten.
De 7,6 miljoen euro van het Rijk en de overschotten uit 2020 moeten ervoor zorgen dat de lokale lasten niet meer worden verhoogd. De jaarlijkse indexatie van de tarieven moet komende jaren achterwege blijven. Dan komen de lokale lasten in lijn met vergelijkbare gemeenten. Verder moet de aanpak van armoede een doel worden. Het mantelzorgcompliment moet worden verhoogd tot 150 euro per jaar. Het onderhoud van de openbare ruimte moet worden verbeterd. De voorzieningen in kernen en wijken moeten worden behouden dan wel worden uitgebreid. Inwoners zijn meer gebaat bij voorzieningen in de nabijheid dan met centrale - voor velen onbereikbare - voorzieningen. Er moet ook meer geïnvesteerd worden in de ecologie in de gemeente. De Grensmaas biedt daartoe kansen.
Het Groene Net moet niet verder worden uitgebreid. Het net kan de vraag nu al niet meer aan. SPA vraagt ook om een ander adviesbureau. Het huidige DBV heeft in de afgelopen jaren 2,2 miljoen euro geïnvesteerd in HGN en is daarmee niet meer onafhankelijk. HGN Zuid is een project van de provincie; niet van de gemeente .
SPA pleit verder voor afschaffing van de hondenbelasting voor de eerste hond. Meerdere honden beschouwt de fractie als luxe.
Het college verstrekt in deze kaderbrief te weinig informatie over de kosten van zijn ambities. Daardoor kan de raad geen weloverwogen keuzes maken. Daarom stemt SPA niet in met deze kaderbrief.

De heer **Kamps** (50PLUS) vindt het een goede zaak dat de toekomstvisie als leidraad wordt gebruikt voor deze kaderbrief. Echter, eerder is afgesproken dat zou worden gestart met kleine projecten. Nu gaat veel geld naar de realisatie van de toekomstvisie, waardoor de toezegging voor lastenverlichting niet kan worden nagekomen. Het blijkt dat het geen zin heeft om daarover een motie in te dienen.
50PLUS is blij met de financiële meevaller van het Rijk en hoopt dat het geld op de toegezegde manier wordt besteed met een lastenverlichting voor de burgers. Dat zal voor draagvlak onder de inwoners zorgen. Draagvlak is hard nodig voor projecten op het gebied van duurzaamheid en inclusie (ook voor de doelgroep van 50PLUS). De technologische ontwikkelingen gaan snel. Dat zorgt voor veranderingen in de samenleving met ook financiële gevolgen.

De heer **Van Montfoort** (VVD) stelt vast dat de kaderbrief weinig nieuws bevat. Deze komt overeen met de toekomstvisie. De VVD is er voorstander van om eerst de lokale lasten te verlagen voordat er geïnvesteerd wordt in nieuwe projecten. De fractie ziet uit naar de bestemming van de financiële meevaller van het Rijk en dient daarvoor het amendement Verlaging lokale lasten mede in. Als het amendement wordt aangenomen, stemt de VVD in met de kaderbrief.

De heer **Boonen** (DNA) stelt vast dat de bijdrage van het CDA bestond uit zijn complete partijprogramma. Die fractie wil overal op inzetten. Het is echter weinig concreet. SPA was een stuk concreter.
DNA is minder cynisch over de kaderbrief dan de PvdA. DNA heeft er voldoende vertrouwen in dat de raad in het najaar van 2021 nog aanpassingen kan doen en andere keuzes kan maken (bijvoorbeeld lastenverlichting). DNA blijft positief kritisch en stemt in met het voorstel.

Wethouder **Buhler** is blij met de door de raad getoonde betrokkenheid bij deze kadernota. Zij legt uit dat er nog veel stappen gezet moeten worden richting Begroting 2022; vanuit de toekomstvisie, via de kaderbrief, worden ze steeds concreter uitgewerkt. De raad kan daarvoor in september 2021 in een werkbijeenkomst voorstellen doen. Na de zomer van 2021 werken werkateliers (met inwoners, de raad en toekomstambassadeurs) verder aan de vijf ontwikkelpaden. Daarna worden in twee rondes keuzemogelijkheden aan de raad voorgelegd, inclusief financiële onderbouwing. Daarmee kan de raad een integrale afweging maken. Dan is er ook de mogelijkheid om de keuzes financieel door te rekenen. Voorwaarde blijft dat de financiën van de gemeente duurzaam op orde blijven. In oktober/november 2021 volgt de besluitvorming. Er zijn dus meerdere momenten waarop fracties invloed kunnen uitoefenen op de Begroting 2022.
Veel wensen van de fracties in de afgelopen periode zijn al opgenomen in bestaand beleid. De andere wensen komen later aan bod.
GOB stelde een werksessie voor. De wethouder zegt toe daar in september 2021 mee aan de slag te gaan. Dan kan worden gesproken over de lastenverlichting. In de werkateliers is aandacht voor de uitwerking van de ontwikkelpaden.

De PvdA heeft de amendementen Inleiding, Toevoegingen en Verlaging lokale lasten ingediend. In het amendement Inleiding vraagt de fractie om het beleid uit de programmabegroting in 2021 ongewijzigd voort te zetten. Ook het college is voorstander van een consistente uitvoering van vastgesteld beleid met meerjarige investeringsplannen van 75 miljoen euro. Daarnaast wordt ingezet op een nieuwe bestuursstijl. De Toekomstvisie 2030 wordt, mede vanuit het maatschappelijk contract, verder uitgewerkt met de inwoners en de toekomstambassadeurs. Door de relatie tussen de toekomstvisie en de kaderbrief is ook de raad in positie om voorstellen in te brengen. De wethouder heeft de fracties eerder geïnformeerd over de stand van zaken van het investeringsprogramma. Het college adviseert om het amendement Inleiding niet over te nemen.
Het college adviseert ook om het amendement Toevoegingen niet over te nemen. De kaderbrief is richtinggevend. In de begroting worden op basis van integrale afwegingen de beschikbare middelen toegewezen. De kaderbrief mag daar niet op vooruitlopen. De voorstellen in het amendement kunnen wel betrokken worden bij de eerdergenoemde integrale afweging.
Het amendement Verlaging lokale lasten wordt mede ingediend door een aantal andere fracties. De wethouder heeft eerder uitgelegd dat het ten tijde van het versturen van de kaderbrief, gezien de financiële positie van de gemeente toen niet mogelijk was om een lastenverlichting door te voeren. Inmiddels zijn er extra (rijks)middelen beschikbaar gekomen. Daardoor ontstaat ruimte

voor voorstellen. Het gaat echter niet om structurele middelen. Het college heeft in zijn memo aan de raad toegezegd uitvoering te geven aan de moties op dat gebied. Dat memo is nu toegevoegd aan de stukken. Daarmee is het amendement niet nodig.
De wethouder prijst de goede richtingen in de amendementen, maar de voorstellen worden al op een andere manier ingevuld. Zij hoopt dat haar toelichting de fracties het vertrouwen geeft dat zij nog voldoende kansen krijgen om hun inbreng te doen in september 2021.
Verder hebben veel opmerkingen van fracties te maken met het komende proces.

De **voorzitter** geeft ruimte voor vragen en opmerkingen over de bijdrage van de wethouder.

De heer **Kubben** (PvdA) begrijpt de reactie van de wethouder op het amendement Toevoegingen. Hij ziet uit naar de reacties van de fracties in de tweede termijn. Het amendement Lokale lasten blijft nodig, maar hij zal er met de twee andere indieners verder over spreken. De heer Kubben is van mening dat het proces om te komen tot een begroting met de extra inkomsten van het Rijk, is veranderd. Hij begrijpt niet de reactie van de wethouder op het amendement Inleiding. De toekomstvisie gaat om slechts 1% (4 miljoen euro) van de begroting van 315 miljoen euro. De PvdA vraagt in haar amendement om die verhouding expliciet in de kadernota aan te geven.

Wethouder **Buhler** vindt dat het proces al bij de vaststelling van de toekomstvisie vaststaat. Zij beaamt dat het proces om te komen tot uitvoering van de motie Lokale lastenverlichting is veranderd. Die uitvoering is in eerste instantie niet meegenomen in de kadernota, omdat er eerder geen middelen voor beschikbaar waren.
De wethouder leest in het amendement Inleiding dat de Kaderbrief 2021 en de Programmabegroting 2021 ongewijzigd moeten worden voorgezet. Het college doet nu geen wijzigingsvoorstellen, maar gaat daar later met de raad over in gesprek. Vandaar haar advies over dit amendement.

De heer **Tillie** (GOB) is blij met de toezegging van de wethouder over de werksessie. Hij snapt dat er voor lastenverlichting structureel geld nodig is. Hij stelt voor dat de raad in september 2021 verder spreekt over de besteding van de extra inkomsten vanuit het Rijk.

Wethouder **Buhler** legt uit dat in de sessie in september 2021 wordt gesproken over de uitwerking van de motie Lokale lasten. Dat heeft gevolgen voor de beschikbare middelen voor de begroting. Vooraf aan de bespreking van de begroting is ruimte om zaken verder uit te werken.

De heer **Tillie** (GOB) stelt voor om al in september 2021 de besteding van de gelden integraal te bespreken.

Wethouder **Buhler** stemt daar (knikkend) mee in.

De heer **Renet** (SPA) weet dat veel fracties het mantelzorgcompliment belangrijk vinden. Zij praten er echter niet over. Hij roept de wethouder om dat ook mee te nemen.
Hij herhaalt dat hij (financiële) informatie mist bij de voorgestelde plannen in de kadernota. De raad moet keuzes maken. Dat is niet mogelijk zonder financiële informatie.
Hij heeft verder in de ronde vernomen dat het extra geld van het Rijk structureel is.

Wethouder **Buhler** benadrukt dat dat laatste niet zeker is. Dat is - straks - aan het nieuwe kabinet. Zij deelt verder mee dat zijzelf ook geen financiële informatie heeft over de plannen. Daar komt pas eind 2021, als de plannen meer zijn uitgewerkt, meer duidelijkheid over. Zij zegt toe de raad verschillende scenario's inclusief de financiële gevolgen, voor te leggen.
Het mantelzorgcompliment wordt meegenomen in de volgende fase. Dan vindt ook, conform de toekomstvisie, de dialoog met de samenleving plaats.

De heer **Renet** (SPA) kondigt aan een amendement in te dienen, als er niets gebeurt met het mantelzorgcompliment. Hij snapt best dat de plannen niet gedetailleerd financieel onderbouwd kunnen worden, maar het moet wel mogelijk zijn om daarvoor indicaties af te geven, zodat de raad zijn afwegingen kan maken.

Wethouder **Buhler** legt uit dat het college met deze kadernota slechts een richting wil aangeven. Naast onzekerheden over de kosten van de plannen, zijn er ook onzekerheden over de middelen vanuit het Rijk. Zij zegt nogmaals toe de raad later dit jaar scenario's inclusief financiële consequenties voor te leggen.

De heer **Renet** (SPA) begrijpt dat het niet zeker is dat de middelen van het Rijk structureel zijn, maar over andere zaken moeten toch ideeën zijn?

Wethouder **Buhler** herhaalt dat de extra middelen van het Rijk onzeker zijn. Dat is bepalend voor keuzes voor de inzet van de middelen. Zij herhaalt dat het college met deze kadernota slechts richtingen voorlegt aan de raad. De financiën komen later dit jaar aan de orde.

De heer **Klein** (Fractie Klein) herhaalt zijn vraag waarom zijn kritische inbreng buiten de toekomstvisie en de kadernota is gelaten. Hij heeft verder de volgende vragen en opmerkingen.

- Hoeveel geld gaat er extra naar de jeugdzorg?
- Wat gaat de wethouder doen tegen de wachtlijsten?
- Is uitstappen uit de gemeenschappelijke regeling bespreekbaar, zodat de gemeente zelf de regie krijgt?
- De wethouder geeft aan dat de begroting duurzaam en gezond is, maar zegt ook pas eind dit jaar een goed beeld te hebben.

Wethouder **Buhler** legt uit dat - met inachtname van opmerkingen van de fracties - de ontwikkelpaden zijn vastgesteld. Die worden breed gedeeld binnen de raad en zijn opgenomen in de toekomstvisie. Zij vraagt de heer Klein welke gemeenschappelijke regeling hij bedoelt. Verder is zij van mening dat er pas over geld gesproken kan worden, als bekend is wat de inkomsten zijn. Dan pas kan er gesproken worden over het duurzaam op orde krijgen van de financiën.

De heer **Klein** (Fractie Klein) antwoordt dat het gaat om de gemeenschappelijke regeling voor de jeugdzorg. Hij herhaalt zijn vraag over de wachtlijsten. Hij snapt verder niet dat de wethouder kan spreken over een duurzame en gezonde begroting, terwijl de inkomsten nog niet bekend zijn.

Wethouder **Buhler** legt uit dat er op het gebied van jeugdzorg geen gemeenschappelijke regeling bestaat. Er is slechts sprake van een samenwerkingsverband (een centrumregeling) in Zuid-Limburg. Het college is niet van plan om daar uit te stappen. Verder is de aanpak van de wachtlijsten geen onderwerp van bespreking bij dit agendapunt.
De wethouder heeft eerder in vele gesprekken en bijeenkomsten aangegeven dat de begroting risico's bevat, zoals de mei-circulaire.

De heer **Klein** (Fractie Klein) merkt op dat het Rijk meer dan 7 miljoen euro bijdraagt, specifiek voor de aanpak van de problemen in de jeugdzorg. Het zou niet goed zijn om dat bedrag aan allerlei andere zaken uit te geven. Volgens hem is daarmee de aanpak van de wachtlijsten onderwerp van gesprek bij dit agendapunt.

De **voorzitter** is het met de wethouder eens dat er nu - op hoofdlijnen - wordt gesproken over de kaderbrief. De fracties worden in de gelegenheid gesteld om hun wensen kenbaar te maken in de voorbereiding naar de begroting toe. Voor bespreking van de details zijn voldoende gelegenheden in de toekomst met de desbetreffende wethouder.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) steunt de wens van GOB.
In de Begroting 2021 was 20 miljoen euro vrijgespeeld voor uitvoering van projecten in het kader van de toekomstvisie. De bedoeling was dat in de kaderbrief concrete projecten zouden worden aangewezen. Dat is nu doorgeschoven naar september 2021. Daarmee is het praktisch niet meer mogelijk om de gelden nog dit jaar uit te geven. Zijn daarmee de lokale lasten vorig jaar voor niets verhoogd? En waarom zijn de raad geen concrete projecten voorgelegd?

Wethouder **Buhler** legt uit dat het bedrag van 20 miljoen euro is verdeeld over verschillende jaarschijven.

De heer **Kamphuis** (D66) herhaalt dat de fracties een breed gedragen wens hebben om de lokale lasten te verlagen, zodra dat mogelijk is. Daar wordt in het voorstel aan de raad echter niet anders over gesproken dan dat er geen mogelijkheden toe zijn. In haar amendement Lokale lastenverlichting wil de PvdA dat verankeren in de voorliggende tekst. Wat houdt de wethouder tegen om dat zo op te nemen?

Wethouder **Buhler** weet dat het een breed gedragen wens is, maar herhaalt dat dat onderdeel is van de besluitvorming. Daar is geen amendement voor nodig.

De heer **Kamphuis** (D66) is het daar niet mee eens. Met de uitvoering van het amendement wordt een voorschot genomen op de bespreking in september 2021. Hij roept de wethouder op om dat mee te nemen.

De **voorzitter** stelt vast dat de wethouder dat eerder al heeft toegezegd.

De heer **Pfoster** (PVV) constateert dat de wethouder tegemoetkomt aan de motie van de PvdA, maar stelt ook vast dat er sprake is van een enorm investeringsprogramma. In de plannen staat verder dat de lokale lasten in 2021 met 3% en in 2022 met 2,5% worden verhoogd. Datzelfde geldt voor het investeringsprogramma. Worden de lokale lasten in de toekomst nu verhoogd of niet? Kan met een lastenverlaging het investeringsprogramma wel worden gefinancierd? Wat is het eerlijke verhaal?

Wethouder **Buhler** is van mening dat de eerder door de raad unaniem aangenomen motie betrekking heeft op een beoogde lastenverhoging. Zij herhaalt haar toezegging dat de fracties in aanloop naar de vaststelling van de begroting scenario's worden voorgelegd. Dan wordt duidelijk hoe daar invulling aan wordt gegeven.

Tweede termijn

De heer **De Loo** (GroenLinks) is met de wethouder van mening dat de fracties in september 2021 nog komen te spreken over de lokale lasten. Hij stelt verder vast dat veel fracties het op hoofdlijnen met elkaar eens zijn. Met de nieuwe manier van werken moeten fracties zich nu beheersen. Zij kunnen er in september met respect voor elkaar verder over spreken. Hij vraagt hun om vertrouwen te hebben. Dan zijn de amendementen niet nodig.

De heer **Kubben** (PvdA) is bereid om vertrouwen te hebben, maar benadrukt dat dat vertrouwen eerder is geschaad door de manier waarop in 2020 is gesproken over de begroting.

De heer **Kamphuis** (D66) gaat in op de vraag van SPA over het mantelzorgcompliment. Ook D66 vindt dat bezuinigingen daarop zo snel mogelijk moeten worden teruggedraaid. De wethouder heeft toegezegd om ook dat serieus op te pakken. Hij kondigt aan met de mede-indieners van een amendement te spreken over het voorstel van de wethouder. Hij gaat er verder van uit dat de PvdA haar derde amendement intrekt. Daar wordt in de werksessies in september 2021 verder over gesproken. D66 vraagt tot slot om bij de burgerbegroting ook Right to Challenge te betrekken.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) heeft begrepen dat de 20 miljoen euro in de begroting voor 2021 zijn opgenomen. De fractie wil er dan ook alles aan doen om dat geld nog dit jaar uit te geven, anders zijn de lokale lasten destijds ten onrechte verhoogd.

De heer **Renet** (SPA) vindt dat het geld zinvol moet worden uitgegeven. De besluitvorming hierover moet integraal en in het kader van de begroting plaatsvinden.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) kent voldoende doelen om het geld zinvol te besteden.

De heer **Klein** (Fractie Klein) stelt voor om in de inleiding niet te spreken over 'dat alle inbreng is meegenomen'. Hij vindt het jammer dat kritische inbreng buiten de stukken is gelaten. Dat is censuur.
Hij herhaalt dat het extra geld van het Rijk is bedoeld voor de aanpak van de grote problemen in de jeugdzorg. Andere fracties zien echter uit naar andere bestedingen, zoals lastenverlichtingen.

De heer Klein vindt dat daarvoor in het verleden andere (goedkopere) keuzes hadden moeten worden gemaakt, maar toen werd niet aan lastenverlichting gedacht. Hij vindt dat daarmee de burger voor de gek wordt gehouden. Fractie Klein pleit ervoor om eerst de jeugdzorg op orde te brengen en dan pas te kijken naar lastenverlichting.

De heer **Tillie** (GOB) herhaalt dat de raad een motie heeft aangenomen om, zodra er extra middelen beschikbaar komen, te kijken naar de lokale lasten. Hij beaamt dat het extra geld is bedoeld voor de jeugdzorg, maar benadrukt dat de gaten in de jeugdzorg zijn gedicht met algemene middelen. Daarmee komt het extra rijksgeld (ook) beschikbaar voor de algemene middelen.

De heer **Kubben** (PvdA) sluit zich aan bij de bijdrage van GOB. Hij benadrukt dat de fracties met hun voorstellen niet willen beknibbelen op de jeugdzorg. Dat is in de ronde al zo besproken. Waarom komt de heer Klein daar nu op terug?

De heer **Klein** (Fractie Klein) ziet uit naar de besprekingen in september 2021. Hij is van mening dat de problemen in de jeugdzorg niet zijn opgelost. Zo zitten er jongeren in gesloten inrichtingen die er niet in thuishoren. Adequate opvang voor hen is wegbezuinigd. Het is juist de intentie van het Rijk om met extra middelen iets aan de kwaliteit van de jeugdzorg te doen. Hij stelt nogmaals voor om uit de samenwerking te stappen, zodat de gemeente hulpverleners kan verplichten om ook zwaardere casussen op te pakken. Daar wordt nu (in Maastricht) niets aan gedaan.

De heer **Kubben** (PvdA) beaamt dat wat de heer Klein beschrijft, vreselijk is. Die zaken kan hij in de sessie in september naar voren brengen en dan kan de raad er serieus het gesprek over voeren. Het is een gezamenlijk project.

De heer **Klein** (Fractie Klein) schuift graag aan en kondigt aan zich er hard voor maken dat de gelden daar worden besteed waar ze het hardst nodig zijn. Hij wil tot slot weten hoe de fracties er over denken om uit de samenwerking te stappen.

De heer **Tillie** (GOB) stelt de indieners van de amendementen voor vertrouwen te hebben in de besprekingen september 2021 en vraagt aan hen de amendementen in te trekken.

De heer **Renet** (SPA) wil weten of de heer Kamphuis, als langstzittende woordvoerder bij dit onderwerp, al eerder een kadernota zonder cijfers heeft meegemaakt. Of had de raad nu al moeten beschikken over de cijfers?

De heer **Kamphuis** (D66) beaamt dat de verwachtingen hoger waren. De kaderbrief geeft wel een richting aan, maar biedt geen kaders voor het opstellen van de begroting. Wellicht heeft dat te maken met de nieuwe werkwijze. D66 is bereid om in die nieuwe stijl met werkateliers en onder andere toekomstambassadeurs, mee te gaan.

De **voorzitter** geeft na een schorsing van tien minuten voor overleg over de amendementen het woord aan de PvdA.

De heer **Kubben** (PvdA) legt uit dat het amendement Lokale lasten is bedoeld om de tekst aan te passen. Wat is er mis met aanpassingen aan de realiteit? De wethouder heeft echter voldoende toezeggingen gedaan. Daarmee trekken de indieners hun voorstel terug.
Gezien de discussie en de uitleg van de wethouder over de overige twee amendementen, heeft de fractie besloten om deze niet in stemming te brengen. De fractie ziet uit naar een constructieve bespreking in de sessie in september 2021.

De **voorzitter** stelt vast dat alle amendementen zijn ingetrokken. Er vindt dus slechts besluitvorming plaats over de Kaderbrief 2021.

De heer **Tillie** (GOB) en de heer **Brouwers** (CDA) bedanken de indieners voor hun vertrouwen en zien uit naar een mooie samenwerking.

<u>Besluitvorming</u>
<u>Raadsvoorstel Kaderbrief 2021</u>

De heer **Pfoster** (PVV) herhaalt dat het in de kaderbrief ontbreekt aan voor de PVV wezenlijke onderwerpen. Daarbij is de kaderbrief ook weinig vernieuwend. Vanwege die redenen zal de fractie tegen de kaderbrief stemmen.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) stemt in met de kaderbrief. Zij trekt haar woorden, na raadpleging van de financieel deskundige van de fractie over de besteding van de 20 miljoen euro in 2021, terug.

De heer **Renet** (SPA) vindt het een gemiste kans dat er niet gesproken kan worden over de financiële gevolgen van de voorstellen. Daarmee kan de raad geen kaders stellen en geen keuzes maken. De werksessie komt een aantal maanden te laat. Daarmee wordt de raad in een te laat stadium betrokken bij de begroting. Daarom stemt de fractie niet in met deze kaderbrief.

De heer **Kamphuis** (D66) stemt in met het voorstel. De fractie vindt de passage op pagina 26 door de toezeggingen van de wethouder, achterhaald. Hij ziet ernaar uit dat er straks in goed onderling vertrouwen wordt gesproken over het drukken van de lokale lasten.

De heer **Van Montfoort** (VVD) stemt in met het voorstel en ziet uit naar de bespreking van het door de VVD mede ingediende amendement in september 2021. Hij kondigt aan de wethouder aan haar toezegging te houden.

De heer **Kubben** (PvdA) stemt in met het voorstel. Hij sluit zich aan bij de opmerkingen over de passage op pagina 26. Hij betreurt het dat de daadwerkelijke impact van de toekomstvisie ten opzichte van de begroting niet duidelijk in de inleiding wordt opgenomen.

De heer **Klein** (Fractie Klein) stemt tegen deze kaderbrief. Alle meningen zouden zijn meegenomen. Dat is niet het geval. Alleen de algemene meningen zijn meegenomen. Hij doet er niet aan mee om de burgers voor de gek te houden.

De **voorzitter** stelt vast dat het raadsvoorstel wordt aangenomen. De fracties van de PVV, SPA en Fractie Klein zijn tegen. De overige partijen zijn voor. D66, de VVD en de PvdA hebben opmerkingen gemaakt over de passage op pagina 26 over lastenverlaging. De wethouder heeft daarop toezeggingen gedaan.

9. Sluiting

De **voorzitter** bedankt iedereen voor zijn inbreng, wenst iedereen een fijne avond en sluit de vergadering om 22.35 uur.

Aldus vastgesteld tijdens de openbare vergadering van de gemeenteraad van Sittard-Geleen van 13 juli 2021.

de griffier,

drs. J. Vis

de voorzitter,

mr. J.Th.C.M. Verheijen